

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 17 Haziran 2026

Sayı : 19405

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

45781

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Mustafa ERDEM

Antalya Milletvekili

8 Mayıs 2026 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararı ile, Antalya ili Aksu ilçesinde bulunan EXPO alanı ve çevresindeki tarım arazisi niteliği taşıyan bazı taşınmazların; Antalya ilimizin ev sahipliği yapacağı Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Taraflar Konferansı'nın 31'inci Oturumu (COP31) kapsamında, ihtiyaç duyulan otopark ve diğer altyapı imalatlarının gerçekleştirilmesi amacıyla, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) tarafından acele kamulaştırılmasına karar verilmiştir.

Tarım ve Orman Bakanlığının temel görevlerinden biri, tarım arazilerini korumak, amaç dışı kullanımını önlemek ve ülkenin tarımsal üretim kapasitesini güvence altına almaktır. Nitekim 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu da tarım topraklarının korunmasını kamu yararı açısından stratejik bir yükümlülük olarak tanımlamaktadır.

Türkiye, iklim krizi, kuraklık, artan girdi maliyetleri ve daralan tarım alanları nedeniyle tarımsal üretimin sürdürülebilirliği konusunda önemli risklerle karşı karşıyadır. Böyle bir dönemde, COP31 kapsamında ihtiyaç duyulan otopark ve diğer altyapı imatları amacıyla gerçekleştirilecek uygulamaların tarım arazileri üzerindeki etkileri, tarımsal üretimde yaratabileceği kayıplar ve tarım topraklarının korunmasına ilişkin alınan tedbirler kamuoyu açısından açıklığa kavuşturulması gereken hususlar arasındadır.

Bu çerçevede, Bakanlığın tarım topraklarının korunmasına yönelik tutumunun, söz konusu kamulaştırma kararı sürecinde hangi değerlendirmelerde bulunduğu ve tarım arazilerinin amaç dışı kullanımını önlemek veya etkilerini azaltmak için hangi tedbirleri aldığına açıklığa kavuşturulması bağlamında;

1. 8 Mayıs 2026 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararı ile COP31 kapsamında ihtiyaç duyulan otopark ve diğer altyapı imalatlarının gerçekleştirilmesi amacıyla acele kamulaştırılmasına karar verilen alanların ne kadarı tarım arazisi niteliğindedir?
2. Acele kamulaştırma kapsamındaki taşınmazların tarımsal arazi sınıfları nelerdir? Bu alanların ne kadarı mutlak tarım arazisi, marjinal tarım arazisi, dikili tarım arazisi veya sulu tarım arazisi vasfındadır?
3. Söz konusu kamulaştırma kararı öncesinde Bakanlığınızdan görüş talep edilmiş midir? Talep edilmiş ise Bakanlığınız tarafından hangi görüş verilmiştir?

4. Bakanlığınız, acele kamulaştırma kapsamına alınan alanların tarımsal üretime etkilerine ilişkin herhangi bir değerlendirme veya etüt çalışması yapmış mıdır?
5. COP31 kapsamında otopark ve altyapı imalatları amacıyla tarım arazilerinin kullanılmasının 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nun temel amacı olan tarım topraklarının korunması ilkesiyle uyumlu olduğu değerlendirilmekte midir?
6. Kamulaştırma kararına konu alanlarda halen sürdürülen tarımsal faaliyetler bulunmakta mıdır? Bulunuyor ise bu faaliyetlerden etkilenecek üretici sayısı kaçtır?
7. Söz konusu alanların tarımsal üretimden çıkarılması halinde ortaya çıkacak yıllık üretim kaybı ve ekonomik değer kaybına ilişkin Bakanlığınızın yaptığı bir hesaplama bulunmakta mıdır?
8. Bakanlığınız, COP31 kapsamında ihtiyaç duyulan otopark ve altyapı alanlarının tarım arazileri dışında karşılanmasına yönelik herhangi bir görüş, öneri veya alternatif yer değerlendirmesi sunmuş mudur?
9. Acele kamulaştırılan alanların kullanım süresi sonunda yeniden tarımsal üretime kazandırılmasına yönelik bir rehabilitasyon veya toprak koruma planı hazırlanmış mıdır?
10. Tarım arazilerinin geçici veya kalıcı şekilde amaç dışı kullanımının önlenmesi yönündeki görev ve sorumlulukları kapsamında Bakanlığınızın COP31 hazırlıkları sürecinde aldığı tedbirler nelerdir?
11. İklim değişikliğiyle mücadele amacı taşıyan uluslararası bir zirve kapsamında tarım arazilerinin otopark ve altyapı alanı olarak kullanılmasının, Türkiye'nin gıda güvencesi, tarımsal sürdürülebilirlik ve toprak koruma politikaları açısından yaratabileceği riskler konusunda Bakanlığınızın değerlendirmesi nedir?
12. Bakanlığınız, COP31 hazırlıkları kapsamında tarım arazilerinin korunmasına ilişkin tüm görüş, izin, değerlendirme ve yazışmaları kamuoyu ile paylaşmayı düşünmekte midir?
13. Son beş yılda kamu yatırımları, uluslararası organizasyonlar, fuarlar, zirveler veya benzeri projeler nedeniyle tarım dışı kullanıma açılan tarım arazilerinin toplam büyüklüğü ne kadardır?